

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžak/6/2019
Identifikačné číslo spisu: 1018201597
Dátum vydania rozhodnutia: 27.06.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1018201597.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu JUDr. Mariána Trenčana a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcu: Y. J. G., nar. XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť Nigérijská federatívna republika, cestovný doklad Nigérie Č.. Y., naposledy miestom pobytu na území Slovenskej republiky v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov, aktuálne pobytom: Budapešť, Maďarsko, zastúpeného Ligou za ľudské práva, občianske združenie so sídlom Baštová 5, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad, Pivonková 6, Bratislava, o správnej žalobe vo veciach azylu, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7SaZ/7/2018 zo dňa 21. februára 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Sťažovateľovi právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. Žalovaný rozhodnutím ČAS: MU-DS-17-88/2016-Ž zo dňa 10.10.2018 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“) podľa § 19 ods. 1 písm. g) zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 480/2002 Z.z.“) zastavil konanie o

udelenie azylu na území Slovenskej republiky žalobcovi.

2. V odôvodnení najmä opísal priebeh predchádzajúcich konaní so žalobcom, ktorý bol na základe rozhodnutia žalovaného ČAS: MU-DS-17-42/2016-Ž zo dňa 12.09.2017, podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (ďalej len „Dublinské nariadenie“) odovzdaný do Maďarska dňa 06.12.2017. Uvedené rozhodnutie bolo rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžak/7/2018 zo dňa 18.07.2018 zrušené, pričom vec bola vrátená žalovanému na ďalšie konanie v súlade s čl. 29 ods. 3 Dublinského nariadenia.

Podľa čl. 29 ods. 3 Dublinského nariadenia ak bola osoba odovzdaná chybné, alebo ak bolo rozhodnutie o odovzdaní na základe odvolania alebo preskúmania zrušené po tom, ako sa uskutočnilo odovzdanie, členský štát, ktorý uskutočnil odovzdanie, bezodkladne prijme túto osobu späť.

3. Následne žalovaný konštatoval, že žalobca dňa 06.12.2017 opustil územie Slovenskej republiky, preto bolo potrebné rozhodnúť tak, ako to konštatoval vo výrokovej časti preskúmaného rozhodnutia, t.j. zastaviť konanie.

II.

Konanie na Krajskom súde

4. Žalobca podal proti preskúmanému rozhodnutiu na Krajský súd v Bratislave správnu žalobu vo veci azylu podľa Štvrtej hlavy Tretej časti zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) s nasledujúcimi žalobnými bodmi (§ 182 ods. 1 písm. e/ S.s.p.):

- preskúmané rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci a
- došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia alebo opatrenia vo veci samej.

5. Krajský súd v Bratislave v konaní podľa ust. § 207 a nasl. S.s.p. pri neformálnom posudzovaní žaloby (§ 206 ods. 3 S.s.p.) dospel k záveru o potrebe zrušiť preskúmané rozhodnutie z dôvodu, že žalovaný i napriek námietkam vznesených žalobcom v jeho podaní, nevykonal žiadne dokazovanie v tom smere, či tieto námietky sú alebo nie sú dôvodné. Túto skutočnosť krajský súd vyhodnotil ako nedostatočné zistenie stavu veci a následne konštatoval, že žalovaný nevykonával kroky umožňujúce návrat žalobcu na územie Slovenskej republiky tak, ako to vyplýva z čl. 29 ods. 3 Dublinského nariadenia.

6. Záverom uviedol, že bude úlohou žalovaného doplniť dokazovanie vzhľadom na žalobcove námietky a zamerať sa na zistenie aktuálneho stavu.

III.

Konanie na kasačnom súde

A)

7. Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný (ďalej len „sťažovateľ“) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p., t.j. krajský súd v konaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

8. Sťažovateľ v nasledujúcich sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. najmä uviedol, že

- napadnutý rozsudok je nepresvedčivý a odôvodnenie je nedostatočné na to, aby bolo zrejmé, na základe akých zistení dospel krajský súd k výroku rozhodnutia;
- krajský súd s poukazom na čl. 29 ods. 3 Dublinského nariadenia zrušil preskúmané rozhodnutie,

príčom jeho aplikácia nie je spornou a úkony, ktoré sťažovateľ v konaní vykonal, boli jeho naplnením;

- preskúmané rozhodnutie (o zastavení konania) bolo vydané preto, lebo žalobca sa v čase jeho vydania rozhodnutia nachádzal mimo územia Slovenskej republiky, jeho pobyt nebol známy a teda nebolo objektívne možné posúdiť jeho žiadosť v merite veci;
- v prípade odovzdania žalobcu na územie Slovenskej republiky sa tento v súlade s § 4 ods. 6 zák. č. 480/2002 Z.z. bude považovať za žiadateľa o udelenie azylu a konanie s ním sa začne jeho vstupom na územie Slovenskej republiky;
- v prípade rozhodnutia podľa § 19 ods. 1 písm. g) zák. č. 480/2002 Z.z. neprichádza do úvahy aplikácia § 11 ods. 1 písm. f) alebo § 12 ods. 2 písm. g) zák. č. 480/2002 Z.z.;
- v napadnutom rozsudku formulovaný odkaz na žalobcove námietky je vágny a nie je zrejmé, akým spôsobom má sťažovateľ doplniť dokazovanie;
- v napadnutom rozsudku absentujú niektoré náležitosti, najmä zhrnutie preskúmaného rozhodnutia, obsahu správnej žaloby, resp. vyjadrenia sťažovateľa;
- s poukazom na nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04, III. ÚS 260/06, III. ÚS 153/07) uviedol, že napadnutý rozsudok nedáva odpovede na právne a skutkové otázky, ktoré boli predmetom sporu;
- v predmetnej právnej veci sťažovateľ vykonal a stále vykonáva kroky smerujúce k prevzatíu žalobcu, pričom z obsahu administratívneho spisu je zrejmé, že o sťažovateľ poslal maďarskému partnerskému úradu Žiadosť o poskytnutie informácie o žalobcovi dňa 18.09.2018;
- o Maďarský Migračný a azylový úrad zaslal odpoveď o tom, že nemá vedomosť o súčasnom pobyte žalobcu;
- o dňa 02.10.2018 sťažovateľ informoval maďarskú stranu o zrušujúcom rozhodnutí NS SR a požiadal o ďalší kontakt, aby mohol byť žalobca transferovaný späť;
- o Maďarský Migračný a azylový úrad zaslal informácie o žiadosti o povolenie na pobyt podanej žalobcom v Maďarsku;
- o dňa 22.10.2019 Slovenská republika poslala Maďarskej republike Návrh na transfer, kde konkretizuje podrobnosti ohľadom odovzdania;
- krajský súd tieto úkony opomenul, keďže konštatoval, že sťažovateľ "nevykonával kroky umožňujúce návrat žalobcu na územie SR";
- ust. § 19 ods. 1 písm. g) zák. č. 480/2002 Z.z. bolo možné aj vzhľadom na dôvodovú správu k zákonu č. 653/2007 Z.z. aplikovať, nakoľko sa nevyžaduje dobrovoľné opustenie územia Slovenskej republiky (teda postačuje ak ho opustil nútene), pričom samotný sťažovateľ položil otázku, ako bolo možné rozhodnúť v prípade, keď sa cudzinca nepodarilo vrátiť späť na územie SR a teda nie je možné jeho prípad posúdiť v merite veci;

9. Záverom navrhol, aby kasačný súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

B)

10. Právna zástupkyňa žalobcu vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti označila preskúmané rozhodnutie za predčasné. Najmä nesúhlasila so záverom o tom, že pobyt žalobcu nie je známy, resp. že sa skrýva, jeho pobyt je známy po celý čas. Poukázala na to, že od decembra 2017 do júna 2018 bol žalobca v Maďarsku pozbavený osobnej slobody, následne kým nemal konkrétnu adresu v Maďarsku, bola uvádzaná adresa na doručovanie na Slovensku, pričom s maďarskými imigračnými úradmi bol v pravidelnom kontakte, čo bolo dokladované v konaní pred sťažovateľom. Žalobcovo telefónne číslo bolo sťažovateľovi známe, rovnako ako kontakt na jeho právnu zástupkyňu, ktorá s ním udržiava pravidelný kontakt.

11. Sťažovateľ nikdy nevyjadril potrebu sprostredkovať kontakt na žalobcu, pričom právna zástupkyňa sa bez pochybností domáhala, aby bolo žalobcovi umožnené legálne sa vrátiť na územie Slovenskej republiky, kde žila jeho najbližšia rodina. Napriek tomu, že sťažovateľ zistil, že žalobca v kontakte s maďarskými úradmi je, predčasne pristúpil k zastaveniu konania.

12. Ďalej uviedla, že pokiaľ maďarské úrady nespĺnili svoje povinnosti vo vzťahu k príprave a realizácii transferu žalobcu, nie je tým dotknutá zodpovednosť sťažovateľa za nezákonné vydanie žalobcu do Maďarska a za nápravu tejto situácie.

13. Aplikáciu § 19 ods. 1 písm. g) zák. č. 480/2002 Z.z. považovala za predčasné a takisto nesprávne, nakoľko ak by platila argumentácia sťažovateľa transfer do Maďarska by viedol k zastaveniu konania aj v prípade, ak by sťažovateľ zistil, že pobyt žalobcu v Maďarsku bol známy a maďarské úrady s ním vykonávali všetky kroky smerujúce k odovzdaniu.

14. Napadnutý rozsudok považuje za dostatočne zdôvodnený a presvedčivý. Stručnosť v odôvodnení nejde v tomto prípade na úkor presvedčivosti. Hospodárnosť odôvodnenia je spôsobená jednoznačnosťou právneho posúdenia v prospech správnej žaloby a argumentov v nej obsiahnutých, pričom obsahuje esenciálne odpovede na právne a skutkové otázky nastolené správnu žalobou tak, ako to požaduje zákon.

15. Záverom navrhla, aby kasačný súd zamietol kasačnú sťažnosť.

C)

16. Vo vyjadrení zo dňa 22.08.2019 sťažovateľ okrem skutočností uvedených v kasačnej sťažnosti najmä poukázal na obsah administratívneho spisu, z ktorého je zrejmé, aké kroky vykonal za účelom návratu žalobcu. Tiež uviedol, že maďarská strana v prípade žalobcu neposkytla sťažovateľovi potrebnú súčinnosť. Zároveň poukázal na to, že bol dňa 06.03.2019 informovaný o tom, že žalobca ušiel, jeho žiadosť o udelenie pobytu v Maďarsku bola zamietnutá a posledný kontakt s maďarskými autoritami bol dňa 13.12.2018.

III.

Právny názor kasačného súdu

17. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ v lehote včas (§ 443 ods. 1 S.s.p.) s prihliadnutím na neformálnosť posudzovania kasačnej sťažnosti (§ 453 ods. 2 v spojení s § 206 ods. 3 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru o tom, že kasačná sťažnosť je nedôvodná. Preto ju postupom podľa § 461 S.s.p. zamietol.

18. Rozhodol v lehote vymedzenej v ustanovení § 458 ods. 1 S.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 27. júna 2019 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

19. V konaní nebolo sporným, že Najvyšší súd Slovenskej republiky svojím rozsudkom sp. zn. 10Sžak/7/2018 zo dňa 18.07.2018 (právoplatným odo dňa 30.07.2018), rozhodnutie žalovaného č. ČAS: MU-DS-17-42/2016-Ž zo dňa 12.09.2017 o zamietnutí žiadosti žalobcu o udelenie azylu ako neprípustnej, nakoľko v jeho prípade je na konanie o udelenie azylu príslušná Maďarská republika zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, s tým, že žalovaný je viazaný názorom kasačného súdu po postupe v zmysle čl. 29 odsek 3 Dublinského nariadenia rozhodne vo veci, na základe zistených skutočností.

20. Kasačný súd k námietke nepresvedčivosti a nedostatočnému odôvodneniu napadnutého rozsudku konštatuje, že napriek značne stručnému až strohému odôvodneniu možno z jeho obsahu identifikovať dôvody, na základe ktorých dospel k záveru o nedostatočnom vykonaní úkonov smerujúcich k naplneniu čl. 29 ods. 3 Dublinského nariadenia, pričom poukázal na rozpory, ktoré boli žalobcom špecifikované v jeho stanovisku (bod 6 napadnutého rozsudku).

21. V tejto súvislosti považoval kasačný súd za potrebné poukázať na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 115/03, z 3. júla 2003 v zmysle ktorého: "Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces."

22. Že z obsahu odôvodneniu napadnutého rozsudku bolo napriek jeho stručnosti zjavné z akých dôvodov súd považoval preskúmané rozhodnutie za nezákonné, nasvedčuje skutočnosť, že sťažovateľ napriek tvrdenému nedostatočnému odôvodneniu následne v kasačnej sťažnosti brojil proti záverom krajského súdu o tom, že sťažovateľ nevykonával kroky umožňujúce návrat žalobcu na územie Slovenskej republiky.

Podľa čl. 29 ods. 3 Dublinského nariadenia ak bola osoba odovzdaná chybné, alebo ak bolo rozhodnutie o odovzdaní na základe odvolania alebo preskúmania zrušené po tom, ako sa uskutočnilo odovzdanie, členský štát, ktorý uskutočnil odovzdanie, bezodkladne prijme túto osobu späť.

23. Z obsahu administratívneho spisu vyplynulo, že tento bol sťažovateľovi vrátený dňa 07.08.2018, pričom až dňa 18.09.2018 zaslal partnerskému úradu v Maďarsku žiadosť o poskytnutie informácií o žalobcovi. Dňa 20.09.2018 bola sťažovateľovi doručená odpoveď, podľa ktorej bol vtedajší pobyt žalobcu neznámy. Dňa 02.10.2018 Dublinské stredisko informovalo Maďarský partnerský úrad o zrušení rozhodnutia o odovzdaní a zároveň požiadalo o sprostredkovanie kontaktu s žalobcom. Právna zástupkyňa pred vydaním napadnutého rozhodnutia (02.10.2018) doručila sťažovateľovi kópiu predvolania žalobcu na cudzineckú políciu v Maďarsku na deň 04.10.2018 so žiadosťou, aby sa sťažovateľ opakovane obrátil na maďarské úrady s dopytom na vrátenie žalobcu. Následne dňa 10.10.2018 preskúmaným rozhodnutím konanie zastavil. Okrem vyššie uvedených úkonov, resp. komunikácie s právnou zástupkyňou žalobcu ohľadom predloženia plnej moci na zastupovanie žalobcu, resp. jej nahliadnutia do spisu, sťažovateľ do vydania preskúmaného rozhodnutia nevykonával žiadne ďalšie úkony, smerujúce k prijatiu žalobcu na územie Slovenskej republiky.

24. Z obsahu samotného rozhodnutia, pritom nevyplýva žiadna informácia o vykonaní akýchkoľvek úkonov, ktorými by sťažovateľ sledoval zámer vrátiť žalobcu na územie Slovenskej republiky. Naopak, záver o potrebe zastaviť konanie odôvodnil tým, že žalobca dňa 06.12.2017 opustil územie Slovenskej republiky. Svoju argumentáciu doplnil tým, že pre aplikáciu ust. § 19 ods. 1 písm. g) zák. č. 480/2002 Z.z. (zastavenie konania) sa vzhľadom na dôvodovú správu k zákonu č. 653/2007 Z.z. nevyžaduje dobrovoľné opustenie územia Slovenskej republiky (teda postačuje ak ho opustil nútene), pričom sťažovateľ položil otázku, ako bolo možné rozhodnúť v prípade, keď sa cudzinca nepodarilo vrátiť späť na územie SR a teda nie je možné jeho pripad posúdiť v merite veci.

Podľa § 19 ods. 1 písm. g) zák. č. 480/2002 Z.z. ministerstvo konanie o azyle zastaví, ak žiadateľ opustil územie Slovenskej republiky.

25. Je pravdou, že správnym orgánom použité citované ustanovenie bližšie nešpecifikuje ďalšie podmienky svojej aplikácie (i keď do 31.12.2007 hypotéza tohto ustanovenia obsahovala aj pojem „dobrovoľne“). V danom prípade ho žalovaný aplikoval využitím striktného doslovného jazykového výkladu v situácii, keď sa žalobca nachádzal mimo územia Slovenskej republiky v dôsledku rozhodnutia a realizácie transferu do Maďarska pričom však neprihliadol na skutočnosť, že rozhodnutie správnych orgánov, ktoré tomuto konaniu predchádzalo bolo správnym súdom pre nezákonnosť zrušené, následne nastúpila v zmysle čl. 29 ods. 3 Dublinského nariadenia povinnosť členského štátu (ktorý toto odovzdanie vykonal) bezodkladne prijať odovzdanú osobu späť a teda má dôjsť k obnoveniu právneho aj faktického stavu (vyžadujúceho prítomnosť žalobcu -žiadateľa na území Slovenskej republiky ako

legitímneho predpokladu konania o žiadosti o azyl, k zabezpečeniu ktorej už správny orgán, podľa jeho tvrdenia už vykonal niektoré kroky), preto podľa názoru kasačného súdu v tomto štádiu navrátenia veci do pôvodného stavu pred rozhodnutím o pôvodnej žiadosti o azyl (ktoré nemožno zatiaľ považovať za objektívne nemožné) nebol dôvod na zastavenie samotného konania a rozhodnutie o ňom možno tak dôvodne označiť za predčasné a nedôvodné.

26. Z článku 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Pozitivistický právny prístup k aplikácii zákonov je preto v činnosti štátnych orgánov modifikovaný ústavne konformným výkladom, ktorý v závislosti od ústavou chránených hodnôt pôsobí reštriktívne alebo extenzívne na dikciu zákonných pojmov. Obsah zákonnej právnej normy nemôže byť interpretovaný izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je podmienkou zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy ako individuálneho správneho aktu. Mocenské orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právne záväznými predpismi Európskeho spoločenstva, Európskej únie (čl. 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

27. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 295/2017, v ktorom ústavný súd vyslovil právny názor, že „...k výkladu právnych predpisov a ich inštitútov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona, a to ani v prípade, keď sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona. Jazykový výklad môže totiž v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu predstavovať len prvotné priblíženie sa k obsahu právnej normy, ktorej nositeľom je interpretovaný právny predpis; na overenie správnosti či nesprávnosti výkladu, resp. na jeho doplnenie či spresnenie potom slúžia ostatné interpretačné prístupy postavené na roveň gramatickému výkladu, najmä teleologický a systematický výklad vrátane ústavne konformného výkladu, ktoré sú spôsobilé v kontexte racionálnej argumentácie predstavovať významný korektív pri zistení obsahu a zmyslu aplikovanej právnej normy.“ Ústavný súd SR vo svojej judikatúre pripustil tiež možnosť súdu odchýliť sa od doslovného znenia zákona, napr. v Náleze sp. zn. III. ÚS 341/07 z 1. júla 2008, v ktorom skonštatoval, že : „Súd môže, ba dokonca sa musí od doslovného znenia právneho textu odchýliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 Ústavy SR). V takýchto prípadoch sa musí zároveň vyvarovať svojvôle (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii.“

28. Z článku 29 ods. 3 Dublinského nariadenia vyplýva, že dotknutá osoba musí byť bezodkladne prijatá späť členským štátom, ktorý vykonal odovzdanie v prípade, ak išlo o chybné vykonanie odovzdania alebo zrušenie rozhodnutia o odovzdaní už po vykonaní odovzdania, čo nevyhnutne znamená, že zodpovednosť členského štátu, do ktorého bolo odovzdanie vykonané, možno v niektorých prípadoch napadnúť po uskutočnení odovzdania. Práve v prejednáwanej právnej veci sa vyskytla táto situácia, pričom kasačný súd v rozsudku sp. zn. 10Sžak/7/2018 zo dňa 18.07.2018 vyslovil záväzný právny názor (§ 469 S.s.p.), v zmysle ktorého má sťažovateľ po vykonaní postupu v zmysle čl. 29 odsek 3 Dublinského nariadenia rozhodnúť vo veci /žiadosti o azyl/.

29. Ustanovenie § 19 ods. 1 písm. g) zák. č. 480/2002 Z.z. teda nemožno (aj v súlade s princípom individuálneho posudzovania každého žiadateľa) aplikovať bez zohľadnenia okolností, že žiadateľ síce opustil územie Slovenskej republiky, ale dobrovoľne postupom správneho orgánu, ktorý bol posúdený ako nezákonný čím následne nastúpila povinnosť prijať ho späť a sankcionovať ho z toho dôvodu zastavením konania o azyle. Aj keď výsledkom nezákonného odovzdania je opustenie územia Slovenskej republiky (čo by inak samo o sebe malo za následok povinnosť správneho orgánu zastaviť konanie), zastavenie konania by bolo v rozpore s právom žiadateľa na opravný prostriedok proti rozhodnutiu o odovzdaní podľa čl. 27 Dublinského nariadenia.

30. Z obsahu administratívneho spisu nesporne vyplýva, že maďarské štátne orgány boli v kontakte so žalobcom, pričom jeho právna zástupkyňa sťažovateľa o tejto skutočnosti pred vydaním preskúmaného rozhodnutia vyrozumela. Takisto ponúkla sťažovateľovi svoju súčinnosť pri zabezpečení návratu žalobcu. Sťažovateľ na tieto skutočnosti žiadnym spôsobom nereagoval a právnu zástupkyňu za týmto účelom ani nekontaktoval, pričom v zmysle čl. 29 ods. 3 Dublinského nariadenia bolo jeho povinnosťou bezodkladne prijať žalobcu späť, a teda za týmto účelom vykonať nevyhnutné úkony.

31. V tejto súvislosti je potrebné aj pripomenúť, že malo by byť v záujme žalobcu vrátiť sa naspäť na územie Slovenskej republiky, aby tak bolo možné o jeho žiadosti o azyl meritórne rozhodnúť, a za tým účelom možno dôvodne vyžadovať aj z jeho strany primeranú mieru súčinnosti, o ktorú by sa mal a mohol usilovať, najmä ak bol v kontakte so svojou právnou zástupkyňou a musel vedieť o prebiehajúcim procese jeho prijatia späť. Na druhej strane, pokiaľ právna zástupkyňa vyrozumela sťažovateľa o možnosti kontaktovať ju na tento účel a sťažovateľ takúto možnosť nevyužil (pričom sa možno domnievať, že uvedeným postupom by bolo možné dosiahnuť úspešné prijatie žalobcu), jeho postup bol nedostatočný a preskúmané rozhodnutie predčasné. Vykonanie postupu podľa čl. 29 ods. 3 Dublinského nariadenia bolo povinnosťou sťažovateľa, ktorá mu prislúchala z dôvodu zrušenia rozhodnutia o odovzdaní po tom, ako sa uskutočnilo odovzdanie.

32. Pokiaľ ide o informáciu z maďarského partnerského úradu zo dňa 19.03.2019 (na ktorú poukazoval sťažovateľ vo vyjadrení zo dňa 22.05.2019) o tom, že žalobca mal utiecť, kasačný súd na uvedené nemohol prihliadnuť, nakoľko v zmysle § 454 S.s.p. je na jeho rozhodnutie rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu (27.02.2019). Aj napriek tomu považoval za potrebné poukázať na vyjadrenie právnej zástupkyne žalobcu zo dňa 09.05.2019, v zmysle ktorého táto bola k uvedenému dňu v kontakte so žalobcom.

V.

33. Z uvedených dôvodov dospel kasačný súd k záveru, že krajský súd neporušil zákon, keď správnu žalobu zamietol, kasačná sťažnosť teda nie je dôvodná a preto ju v súlade s ust. § 461 S.s.p zamietol.

34. O trovách konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 S.s.p. v spojení s § 167 ods. 1 S.s.p. tak, že sťažovateľovi, ktorý bol v konaní neúspešný nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.